Teoria de la Computació

Tema 5: No regularitat

Teoria:

- Vídeos 21 i 22
- Llibre TC (Propietats d'iteració) Secció 7.1

Exercicis per a l'avaluació contínua:

- 1. Demostreu la no-regularitat dels següents llenguatges:
  - (a) $\{a^n b^n | n \in \dot{2}\}.$
  - (b) $\{a^n b^n | n \in \dot{3}\}.$
  - (c) $\{a^n b^m | n \neq m\}$.
  - (d) $\{a^{2n}b^n|n\in\dot{2}\}.$
  - (e) $\{w \in \{a, b\}^* | |w|_a = |w|_b\}.$
  - (f) $\{a^nb^m|n\leq m\}$.
  - (g) $\{a^nb^m|n\geq m\}$.
  - (h) $\{c^m a^n b^n | (n, m \ge 0)\}.$
  - (i) $\{a,b\}^* \cup \{c^m a^n b^n | (m \ge 1) \land (n \ge 0)\}.$
  - (j) $\{w \in \{a, b\}^* | w = w^R\}.$
  - (k) $\{ww \in \{a, b\}^*\}$
  - (1) $\{a^{n^2}|n\geq 0\}.$
  - (m) $\{a^{2^n}|n\geq 0\}.$
  - (n) $\{a^n|n \text{ apareix a la successió de Fibonacci}\}.$
  - (o) $\{a^n|n \text{ és primer}\}.$
  - (p) $\{a^n|n \text{ és parell o primer}\}.$
  - (q) $\{abab^2ab^3 \dots ab^n | n > 0\}.$
  - (r) $\{w_1 \# w_2 | w_1, w_2 \in \{0, 1\}^* \land (|w_1| < |w_2| \lor |w_1| \in \dot{2})\}.$
  - (s) $\{u\#v|u,v\in\{a,b\}^*\wedge v \text{ és submot de } u\}.$
  - (t) $\{w \in (a+b+c)^* \mid |w|_a \ge |w|_b \lor |w|_b \ge |w|_c\}.$
  - (u) Qualsevol subconjunt infinit del llenguatge $\{a^nb^n\}$.
  - (v) $\{w \in \{a, b\}^* \mid (|w| \in \dot{3} \Rightarrow |w|_a = |w|_b)\}.$
  - (w) $\{w_1 \# w_2 | w_1, w_2 \in \{0, 1\}^* \land \mathtt{valor}_2(w_1) = \mathtt{valor}_2(w_2)\}.$
  - (x) $\{w_1 \# w_2 | w_1, w_2 \in \{0, 1\}^* \land \mathtt{valor}_2(w_1) = 1 + \mathtt{valor}_2(w_2)\}.$
  - (y) $\{w_1 \# w_2 \# w_3 | w_1, w_2, w_3 \in \{0, 1\}^* \land \mathtt{valor}_2(w_1) + \mathtt{valor}_2(w_2) = \mathtt{valor}_2(w_3)\}.$
  - (z) $\{xy \in \{a,b\}^* \mid |x|_a = 2|y|_b\}$

- 2. Considerem el llenguatge $L_k = \{w \in (0+1)^* | \text{valor}_2(w) \le k\}$. Quins dels següents llenguatges són regulars per a qualsevol k:
  - (a) L_k .
  - (b) $\bigcup_{k>1} L_k$.
  - (c) $\{w \# w | w \in L_k\}$.
  - (d) $\{1w\#1w|1w \in L_k\}.$
  - (e) $\{1w\#1w|w\in L_k\}.$
  - (f) $\{w \# w | w \in L_k \land |w| \leq valor_2(w)\}.$
  - (g) $\{w \# w | 1w \in L_k\}$.
  - (h) $\{w_1 \# w_2 | w_1, w_2 \in L_k \land valor_2(w_1) = valor_2(w_2)\}.$
  - (i) $\{w_1 \# w_2 | \exists k : (w_1, w_2 \in L_k \land valor_2(w_1) = valor_2(w_2))\}.$
- 3. Quins dels següents llenguatges podem assegurar que són no regulars sabent que A i B són no regulars i que σ és un morfisme.
  - (a) $\bar{A}$.
  - (b) $A \cup B$.
  - (c) $A \cap B$.
  - (d) $A \cdot B$.
  - (e) A^R .
  - (f) A^* .
  - (g) S(A) (recordeu la definició de shiftar un llenguatge dels exercicis del primer tema).
  - (h) $\sigma(A)$.
  - (i) $\sigma^{-1}(A)$.
- 4. Determineu quin llenguatge genera cadascuna de les següents CFG's, i justifiqueu si aquest llenguatge és regular o no.
  - (a)

$$S \rightarrow AB|CD$$

$$A \rightarrow 0A0|0$$

$$B \rightarrow 1B1|\lambda$$

$$C \rightarrow 0C0|\lambda$$

$$D \rightarrow 1D1|\lambda$$

(b)

$$S \rightarrow aA|bB|\lambda$$

$$A \rightarrow Sa|Sb$$

$$B \rightarrow Sb$$

(c)

$$S \rightarrow AB$$

$$A \rightarrow 0A0|1$$

$$B \rightarrow 1B1|0$$

(d)
$$S \rightarrow 0S0|0S1|\lambda$$
(e)
$$S \rightarrow AB$$

$$A \rightarrow 0A0|0A1|\lambda$$

$$B \rightarrow 0B|1B|\lambda$$
(f)
$$S \rightarrow A|B$$

$$A \rightarrow 0S0|1S1|\lambda$$

$$B \rightarrow 0S1|1S0|\lambda$$
(g)
$$S \rightarrow A|B$$

$$A \rightarrow 0A0|1A1|\lambda$$

$$B \rightarrow 0B1|1B0|\lambda$$
(h)
$$S \rightarrow aSa|bSb|X$$

$$X \rightarrow aXb|bXa|a|b|\lambda$$
(i)
$$S \rightarrow WXW'$$

$$X \rightarrow aX|bX|\lambda$$

$$W \rightarrow aW|bW|\lambda$$

$$W' \rightarrow W'a|W'b|\lambda$$

Autómatas con pila y jerarquía de Chomsky

[Vídeos del 23 al 26]

- 1. Muestra un ejemplo de lenguaje inambiguo que no sea DCFL.
- 2. Muestra un ejemplo de DCFL que no sea regular.
- 3. Muestra que los lenguajes inambiguos y los DCFL no son cerrados por morfismo directo.
- 4. Muestra que los lenguajes inambiguos y los DCFL no son cerrados por intersección.
- 5. Muestra que los DCFL no son cerrados por reverso.
- 6. Muestra que los lenguajes inambiguos y los DCFL no son cerrados por concatenación.
- 7. Muestra que los lenguajes inambiguos y los DCFL no son cerrados por estrella.
- 8. Sigui A regular, B CFL, C DCFL i σ un morfisme. Quins dels següents llenguatges podem assegurar que són regulars, quins podem assegurar que són DCFL, i quins podem assegurar que són CFL? Raoneu les respostes, i doneu contraexemples quan sigui necessari.

(a)
$$\sigma^{-1}(B) \cap A$$
.

- (b) $\overline{\sigma^{-1}(C)}$.
- (c) C^R .
- (d) S(C) (recordeu la definició de shiftar un llenguatge donada en els problemes del primer tema).
- (e) S(A).
- (f) $(\overline{A \cap C} \cup B)$.
- (g) $(\sigma(B) \cap B)C$.
- (h) $(\overline{A} \sigma(B) \cap \overline{C})$.
- (i) $(\sigma^{-1}(\sigma(B)) \cap B)C$.
- (j) $\overline{(\overline{\sigma(A)} \cap C)} \sigma(B \cap A)$.
- (k) $\sigma(\sigma^{-1}(B) \cap A)\sigma^{-1}(C)$.
- 9. Propón un algoritmo de coste razonable para saber, dado un DFA A y una CFG G, si se cumple $\mathcal{L}(G) \subseteq \mathcal{L}(A)$.
- 10. Propón un algoritmo de coste razonable para saber, dado un DFA A y una CFG G, si G genera infinitas palabras no aceptadas por A.
- 11. Propón un algoritmo de coste razonable para saber, dado un DFA A y una CFG G, si G genera alguna palabra de tamaño par no aceptada por A.